

Єва Фіхтнерова, Ітка Вацкова

Мотиви міграції дослідників, наукових і академічних працівників

Система вищої освіти потребує особистостей, які гарантують високу якість академічної та наукової діяльності. У статті розглядаються мотиви міграції таких фахівців до ЗВО та з них, знання яких є важливими для управління персоналом і підвищення глобальної конкурентоспроможності.

Теорія базується на ідеї інтернаціоналізації (Knight, 2012) та факторів відторгнення та притягування (Ravenstein, 1889), що веде до набору висококваліфікованої робочої сили з-за кордону. Аналіз зосереджено на «циркуляції інтелекту» в сучасній Європі. Заключна частина містить графік методології дослідження.

Визначено три основні напрямки мотиваційного процесу, що впливає на міграцію. На макрорівні це політична підтримка, яка уможлиблює приїзд експертів і створює умови для того, щоб вітчизняні фахівці могли набувати досвід за кордоном, але поверталися. Це стосується умов праці, адаптації та інтеграції. Економічні умови на мезорівні ґрунтуються на мотивах пошуку кращої можливості працевлаштування та житлових умов. Трансфер знань збільшує економічний потенціал країни. На мікрорівні спостерігається вплив рис характеру людини та оточуючих соціальних мереж. Це вплив сім'ї, школи, друзів, бажання застосовувати мовні та інші навички й досвід за кордоном.

Знання мотивів міграції повинно бути стимулом для вжиття відповідних заходів у закладах вищої освіти, що веде до створення полікультурного середовища та готовності ЗВО використовувати «циркуляцію інтелекту» для підвищення рівня академічної та наукової діяльності.

Ключові слова: міграція, вища освіта, циркуляція інтелекту, інтернаціоналізація, висококваліфікований, Європа

Класифікація JEL: F22, I23, J24, J49

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International license, що дозволяє повторне використання, розповсюдження та відтворення, забороняє використання матеріалів у комерційних цілях та вимагає наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.